

τὸ βίον ἀτ' Ὁφ. Αὐτὸς ἔχ' πουλλὰ βιουτὰ Ζαγόρ. Στάμινον βιός (ἀκίνητος περιουσία) αὐτόθ. Κινάμινον βιός (κινητή περιουσία) αὐτόθ. || Φρ. Ἐγειρι βιός καὶ βιοτικό (εἰναι πλουσιώτατος) Μεσσ. Τῆς Βενετιᾶς τὸ βιό (ἐπὶ πολυτίμου) Ἡπ. Ζουντανὸ βιό (ἡ εἰς ζῷα περιουσία) Αἴτωλ. Ἀξιοβιό! (εἰρων. ἐπὶ μηδαμινῶν πραγμάτων) Ἡπ. Τρανὸ βιό (εἰρων. ἐπὶ προσώπου οὐχὶ ἀξιολόγου) Βλάστ. Αὐτὸς εἶνι χ'σὸ βιό (εἰρων. ἐπὶ κακοῦ) Αἴτωλ. Χαμένο βιός! (ἀνόητε!) Ἀπύρανθ. Θ'κό μας βιός καὶ αὐτὸς (ἐπὶ ήμετέρων καὶ δημοίων πρὸς ήμᾶς) Βλάστ. Τὸ βιό τοῦ διαάλουν (βιλασφημία πρὸς τι ἐνοχλοῦν) Ἀγρίν. Τοὺς βιός μ' δὲ ξέρουν; (πρὸς τοὺς ισχυριζομένους ὅτι γνωρίζουν τὰ ήμετέρα καλύτερον ήμῶν) Ἡπ. || Παροιμ. Ἐλάτε τρελλοὶ νὰ φάτε τοῦ γνωστικοῦ τὸ βιό (ἐπὶ τῶν ἐπιτηδείως ἀπολαμβανόντων τὰ ἀγαθὰ ἄλλου) σύνηθ. Ξένο βιό καλολογάριστο (ἐπὶ τοῦ νομίζοντος ὅτι ὑπολογίζει ἀσφαλῶς τὴν περιουσίαν ἄλλου) Ἡπ. Μὲ βιό καλὸ δὲν παρακαλῶ (ὅ ἔχων καλὸν ἐμπόρευμα δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ παρακαλῇ τὸν ἀγοραστὴν) Ἰωάνν. Ὁ βιός τὰ κούτσουρα παντρεύει (διὰ τοῦ χρήματος καὶ τὰ δυσκολώτερα πράγματα εἶναι κατορθωτά) Σωζόπ. Ἐρημο βιό τὸ τρώει ὁ λύκος (ἀφύλακτος περιουσία γίνεται ἔρμαιον τῶν ἀρπάγων) Βογατσ. || Γνωμ. Τ' ἀκριβοῦ τὸ βιός σὲ χαροκόπου χέρια (τοῦ φιλαργύρου ἡ περιουσία περιέρχεται εἰς σπάταλον κληρονόμον) πολλαχ. Βιός ἀποχτίζεις, ἀλλὰ ἀνθρωπο δὲν ἀποχτίζεις Σαραντάπ. Ἐεις καλὸ πιδί, τί τοὺς θέλτες τοὺς βιό, ἔεις κακὸ πιδί, τί τοὺς θέλτες τοὺς βιό (τὸ καλὸν τέκνον καθιστᾶ τὴν περιουσίαν περιττὴν καὶ τὸ κακὸν ἀνωφελῆ) Θεσσ. Ὁ ἀνθρωπὸς μ' ἔνα κόλο γερνάει, μ' ἔνα βιός δὲ γερνάει (ἡ περιουσία δὲν εἶναι σταθερὰ) Αἴγιν. Ἀνταμικὸ βιό ἔσημον (ἡ συντροφικὴ περιουσία δὲν φυλάσσεται καλῶς) Θεσσ. Λίγο βιός ξανάσσει (ὅ ἔχων δλίγα ἔχει καὶ δλιγωτέρας μερίμνας) Λεξ. Πρω. Ὁ βίος 'ς σὸ βίον πάει (ἐπὶ πλουσίου ἀποκτῶντος καὶ ἔτερον πλοῦτον) Τραπ. Χαλδ. Τὸν βίον ἔρωτεσσαν, ποῦ θὰ πάς; καὶ εἰπεν, 'ς σὸ βίον (συνών. τῷ προηγουμένῳ) Χαλδ. Πρῶτα παίρνει δὲ θλβφ γαῦρος ἥν καὶ Ἡρόδ. 8,106 «βίον κτησάμενος ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων». Συνών. ἀγαθὰ 1, ἀφέντεμα 2, ἀφεντιὰ 6, ἔχει, καλὰ (ἰδ. καλός), κατάστασι, περιουσία. 6) Ἡ εἰς κτήνη περιουσία καὶ συνεκδ. τὰ κτήνη Ἡπ. Μακεδ. Πόντ. (Χαλδ.) Στερελλ. (Αἴτωλ.): Ἐπιστὶ τὸν βιό 'ς τ' ἀμπέλια καὶ τὰ χάλαισι Αἴτωλ. Βγάζουν τὸ βιό (ξεχειμωνιάζω τὰ αἰγοπρόβατα) Ἡπ. Λαλῶ τὸ βίον (δόδηγῶ τὰ θρέμματα εἰς τὴν βοσκὴν) Χαλδ. || Παροιμ. Ὁ σκύλλον μὲ τὸ ζόρ' 'ς σὸ βίον καὶ πάει (ὁ σκύλλος μὲ τὸ ζόρι δὲν ἀκολουθεῖ τὸ ποίμνιον, ἐπὶ τοῦ δυσχεροῦς ἔξαναγκασμοῦ ἀνθρώπου μὴ θέλοντος νὰ κάμῃ τι) Χαλδ. Συνών. ζωντανὰ (ἰδ. ζωντανός), πράματα (ἰδ. πράμα). 7) Θησαυρὸς καὶ ίδιως ὁ κεκρυμμένος Ἡπ. Κάλυμν. Καππ. (Σινασσ.) Κάσ. Κρήτ. Κύπρ. Νάξ. (Μον.) Σύμ. Τῆν. κ.ά. : Ἐπλούτησε, γιατὶ ηὔρε βίος Κρήτ. || Φρ. Στοιχειωμένο βιό (πολλά) Ἡπ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πρ. Αστ. Κύπρ. (ΚΣάνθα Μεσν. Βιβλ. 6,222) «νὰ σκάψῃ εἰς κανένα τόπον δου ήξενρει διτε ἔχει βίον». Συνών. βλύνσιδι. β) Ἀρχαῖα πολύτιμα εὑρήματα Ἄνδρ. (Κόρθ.) 8) Μεγίστη ποσότης, μέγας ἀριθμός, ἀφθονία Εῦβ. (Αὐλωνάρ. Κουρ. Κύμ.) Ζάκ. Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Θεσσ. (Ζαγορ.) Κεφαλλ. Κίμωλ. Κύθηρ. Κύπρ. Μακεδ. (Σισάν.) Μέγαρ. Πελοπν. (Ἄρχαδ. Παύλιτσ. Τριφυλ.) Σάμ. Στερελλ. (Αἴτωλ.) — ΓΞενοπ. Θέατρ. 1,156

—Λεξ. Περίδ. Ἡπίτ. Μ' Εγκυκλ. Δημητρ.: Ἐχω βιός ἀπ' αὐτὲς τοὺς μονέδες. Κεφαλλ. Ἐχ' βιό παραδίς Ζαγόρ. Βίος ροῦχα Ζάκ. Βίος πράματα Κύθηρ. Τ' ἀμπέλια φέτου ἔχ' νι βιό σταφύλια Αίτωλ. Φέτι ἔχομε κολοκύθια βίος Κίμωλ. Φέρανε βιός ψάρια Μέγαρ. Βιός ἄνθρωποι Κύμ. Ἡταρε βιός δὲ κόσμος 'ς τὸ πανηγύρι Κουρ. Βιός λαγοὶ Παύλιτσ. Βιός χιόνι ἔρριξε Αὐλωνάρ. Τὸ χωράφιν ἔχει ἀγάπτινον βιός Κύπρ. Άοῦ, βιός! (τὶ πλῆθος!) Ζάκ. Σὰν καὶ σέναρε κωπέλλες εἶναι 'κεῖ κάτω... βίος ΓΞενοπ. ἔνθ' ἀν. Συνών. βλύνσιδι, θησαυρός. 9) Ἐπιρρηματ., πολὺ Κεφαλλ.: Ἐφαγα - περπάτησα βιό.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Βιός τό, καὶ ὡς τοπων. Εῦβ. (Πλατανιστ.)

βιοτάρι τό, Πελοπν. (Δημητσάν.)

'Εκ τοῦ ούσ. βιοτό, δι' διδ. βιός, καὶ τῆς καταλ. -άρι. Μεγάλη περιουσία: Φρ. Βιός καὶ βιοτάρι.

βιοτεμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. βιοτιμένους Σάμ.

'Εκ τοῦ ἀρχ. φ. βιοτεύω.

'Ο ἔχων βίον, πλούσιος: Αὐτὸς τὸν χονριὸν εἶναι βιοντιμένου (οἱ κάτοικοι του εύποροιν). Συνών. βιούμενος, βιωμένος, βιῶνας.

βιοτικὸς ἐπίθ. Κέρκ. βιοτικὸ τό, Θράκ. Πελοπν. (Μεσσ.) βιοντ'κό Θράκ. (ΑΙν.) βιοτικον DCHesseling Charos 57.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. βιοτικός.

1) Ὁ φέρων κέρδη, ἐπικερδὴς Κέρκ.: Τὸ λουτρουβειὸν εἶναι πρᾶμα βιοτικό. 2) Ούσ., χρηματικὴ περιουσία Θράκ. (ΑΙν. κ.ά.) Πελοπν. (Μεσσ.) — DCHesseling ἔνθ' ἀν.: Ποῦ θά 'βρωμε σπίνι καὶ βιοτικά; Θράκ. || Φρ. Ἐγειρι βιός καὶ βιοτικό (εἶναι πλούσιος) Μεσσ. || Ἀσμ.

Ζύγμασε, Χάρω, κ' ἔπαρε χρυσάφι γιὰ νὰ πάρῃς καὶ βιοτικον ἀρίθμητον κ' ἐμέναν μὴ μὲ πάρης DCHesseling ἔνθ' ἀν.

βιούμενος ἐπίθ. Κωνπλ.

'Εκ τοῦ ούσ. βιός καὶ τῆς μετοχικῆς καταλ. -ούμενος κατὰ τὸ βασταζούμενος.

Βιοτεμένος, διδ.: Πῆρε γυναικα βιούμενη.

βιοφάγος ἐπίθ. Κύθηρ. βιοφάγης Κεφαλλ. βιονφάγης Ἡπ. (Ζαγόρ.) βιοφάγης Προπ. (Κύζ.)

Τὸ μεσν. ἐπίθ. βιοφάγος.

'Ο καταδαπανῶν τὴν περιουσίαν του, ἀσωτος.

βιρα ἐπίρρ. σύνηθ. βίρι Κεφαλλ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σύμ. κ.ά.

'Εκ τοῦ Ιταλ. *vira* προστ. τοῦ φ. *virare*.

1) Ὡς ναυτικὸς δρ. σήκωσον ὑψηλὰ σύνηθ. 2) Ταχέως, πάσῃ δυνάμει Κύπρ. κ.ά. — Λεξ. Μ' Εγκυκλ.: Βίρα βίρα Κύπρ. Ἐλα βίρα Λεξ. Μ' Εγκυκλ. 3) Διαρκῶς, συνεχῶς σύνηθ.: Ἐκεῖ ποῦ πήγαμε εἰχαμε λεφτὰ καὶ βίρα γλέντι σύνηθ. Βίρα παραδεις ποῦ ξοδηκάζει τοῦτος δὲ άθ-θρωπος Κύπρ. "Οσα καὶ ἀν πῆς, βίρος αὐτὸς κάνθ' ὅτι θέλ." ᩩπ. (Ζαγόρ.) Βίρα 'ς τὰ χαρτιὰ - 'ς τοὺς φουμάρ'σμα Ἀράχ. || Φρ. Βίρι καὶ δῶσ' του (ἐπὶ τοῦ ἔξακολουθοῦντος νὰ πράττῃ τι) Ἀπύρανθ. || Παροιμ.

Παῖξε τοῦ γαάρου λύραν | νὰ χρεεύκῃ βίρα βίρα Κύπρ. 4) Ὁλίγον κατ' ὀλίγον Σύμ.: Βίρι βίρι ἔκαμεν το γούλον δικόν του. 5) Κρυφίως Κεφαλλ.: Ἡρτε βίρι βίρι.

6) "Οχι ἀπεριφράστως, ἀλλ' ἐμμέσως Κεφαλλ.: Τὸ εἵλε βίρι βίρι.

βιοανεύω ἀμάρτ. βιοανεύκω Κύπρ.

'Εκ τοῦ ούσ. βιοάντι.

Καθίσταμαι χέρσος, ἀποχερσοῦμαι: Ἀφηκεν τὸ χωράφιν του ἀκάμωτον τδαι βιοανεψεν. Πρ. βιοαντάζω 1.

